

۲۰۱۶/۰۵/۰۵

سردار محمد همدرد

خبريال او ټولنه

خبريالي يو ډېر لوی هنر دی، زموږ په هېواد کې خبريالي کول ډېر ستونزمن هم دي، حتی د سر په بيه تماميږي. خبريال د خپلي ټولني يو ښه ترجمان دی، په نړۍ کې د مثبتو تغيراتو په راوستلو کې خبريالانو مهم او اساسي رول لوبولی دی، خبريالي يوازي دې ته نه وايي چې، ته مایک، کامره واخله، تصوير او آواز ثبت کړي، بلکې ښه خبريال بايد د علم او پوهې خاوند وي، ليکوال وي، څېړونکی وي او له خپل مسلک په پوره توگه خبر وي.

کله چې موږ د مسلکي خبريالانو خبره کوو، په مسلکي خبريالانو کې پورته هنر موجود وي، زه کله نا کله د يو شمېر خبريالانو په کړنو ځورېږم، هغه په دې مانا چې د دې سپېڅلي مسلک سره جفا کوي او ناوړه گټه ترې اخلي.

يوه ستونزه چې سته په دغه ډگر کې داسې خلک ورگډ سول چې دا مسلک يې بدنام کړ، که څه هم له معتبرو رسنيو سره کار کوي خو بيا يې هم ونه سول کولی چې د ژورنالېزم اخلاق وساتي، اصول يې پر ځای کړي او په درنښت ورته وگوري.

ما خپله ډېری داسې خبريالان ليدلي دي چې د ژورنالېزم مسلک يې د خپلو شخصي گټو قربان کړی، دښمني يې پرې له خلکو سره وکړه، ځينې خلک يې وخورول، چې همدا لامل دی د پاکو خبريالانو پر وړاندې هم اوس گڼې ستونزې سته او تر ډېره څوک باور پرې نه کوي او يا مشکلات ورته جوړوي.

ژورنالېزم چې ډېره پاکه لاره ده، په نوره نړۍ کې خبريالان د ټولني د سمون او فساد د ورکولو لپاره کار کوي، خلک هم د دغه ډگر لارويانو ته ډېر ارزښت ورکوي او په درنه سترگه ورته گوري، خو زموږ په هېواد کې چې له يوې خوا ژورنالېزم نوی دی او تر ډېره مروج نه دی، بل پلو ځينو زورواکو او چارواکو هم دا مسلک انحصار کړی دی او نه پرېږدي چې پرمختگ وکړي.

حتی يو شمېر خبريالان موږ او تاسو وليدل د زورواکو لخوا ووهل سول، ووژل سول او تهديد سول، چې دا يوه لويه ستونزه ده، داسې ستونزه چې تر اوسه يې نه دولت غم خوړلی او نه هم خپلواکو ټولنو کومه ځانگړي پاليسي جوړه کړې ده چې د خبريال ژوند دې خوندي سي او د زورواکو له تهديد او گواښ څخه وژغورل سي.

مطبوعات چې څلورمه قوه گڼل کېږي، که وگورو په نړۍ کې يې د اداري فساد د مخنيوي، د نشه يي توکو او د انسانانو د قاچاق د مخنيوي، د تروريزم او افراطيت د له منځه وړلو، د ناقانونه کډوالۍ د مخنيوي او د هوا د ککړتيا په اړه د عامه پوهاوي په خپرولو کې ستر رول لوبولی دی او دا هغه موضوعات دي چې د نړۍ په کچه مطرح سوي دي او مطبوعاتو يې په مخنيوي کې لويه برخه اخيستي ده.

خبريالي چې د ټولني د اصلاح لپاره کار کوي، د بې عدالتيو مخه نيسي او د ظالمانو رازونه افشا کوي، ورسره د ښه ژورنالېزم او ژورنالېستانو له برکته ټولنه مختگ کوي او ښي حکومتولی ته زمينه جوړوي.

په ټوله کې خبريال بايد عالي اخلاق ولري، د لوی حوصلي څښتن وي، پاک نفسه وي، فساد ضد وي او د دغه مسلک د ښه مخته بېولو لپاره بايد د هېچا خيال او پروا ونه ساتي، نو بيا کېدلی سي چې هم مو ټولنه پرمختگ وکړي، هم ظلم او فساد ورک سي او هم د ژورنالېزم مقدس مسلک سپېڅلی وساتل سي.

په ټولنه کې د ژورنالېزم د غوړېدا په هېله!

۱۵/۲/ ۱۳۹۵

د پاڼو شمېره: له 1 تر 1

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې ښې پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ